

Hegyesi János (1899-1992)

Parasztköltő. politikus

Élete

Füzesgyarmaton született 1899. október 18-án, édesapja Hegyesi János, édesanyja Zsíros Zsuzsánna. Szegényparaszt családból származott. Jó tanuló volt, szeretett olvasni, de a hat elemi elvégzése után nem telt a továbbtanulásra.

Mezőgazdaságban dolgozott, majd 18 éves korában besorozták, 1922-ig katona volt. Haza térte után gazdálkodással foglalkozott édesapjával együtt. 1924-ben családot alapított, fia született, de sajnos a sors nem volt kegyes hozzá a felesége meghalt. „ Nem maradt más számomra csak a hároméves kisfiam és a kétségbeesett keserűség és a lelkemben a sötét reménytelenség” írta magáról.

Pestre ment munkát keresni, volt háziszolga, gyári kifutó. 1926-ban visszatért Füzesgyarmatra, 1944-ig útorrként dolgozott szülőfalujában. 1930-ban újránősült, boldog családi szeretetben nevelték fel öt gyermeküket.

1934-35-ben kezdett el verseket, cikkeket írni, amelyek megjelentek a Szeghalomvidéki Hírlapban, a Szabad Szóban, a Föld és Szabadságban. Megismerkedett népi írókkal, Veres Péterrel, Erdei Ferencsel, Szabó Pállal, Darvas Józseffel és másokkal, akik buzdítják, segítik az írásban. 1942-ben megjelenik a *Zord időben* című első verseskötete, amelynek témája a szegény parasztság hangját megszólaltató harcos írások.

A Nemzeti Parasztpárt alapítója, utazott az országban, szervezte a pártszervezetet. 1944. december 22-én Debrecenben, Erdei Ferenc felkérésére az Ideiglenes Nemzetgyűlésen mondott beszédet. A Debrecen környéki falvakat járva a közelgő földreformról tájékoztatta a parasztokat. A Békés megyei Földbirtokrendező tanácsban nevezték ki. 1945 őszén Békés megye képviselőjeként az országgyűlés jegyzőjévé választották, amit 1949 májusáig töltött be.

A politikai változások hatására 1949-től 1973-ig nem jelentek meg írásai, önkéntes száműzetésben vonult. 1956-ban a füzesgyarmati nemzeti tanács elnöke lett. Kimenekítette a faluból a begyűjtés szervezőjét, akit halálra kerestek, bújtatott párttitkárt, beszolgáltatta a fegyvereket a rendőrségre a rend megtartása végett. A forradalom elfojtása után egy őszi napon csúnyán elbántak vele, úgy elverték, hogy eltört a gerince, csigolyája. Két és fél hónapig acélfűzőben élte napjait, majd Veres Péter és Szabó Pál elintézte az utókezelését. Nemcsak testileg gyötörték meg, hanem lelkileg is szinte megsemmisült. Sokáig saját pátriája által is mellőzött költőre 1970-es évektől kezdtek újra felfigyelni. Írásai, versei jelentek meg a megyei lapban, folyóiratban. 1972-ben a Szépirodalmi Kiadó megjelentette válogatott verseinek kötetét *Feleljetek nekem!* címmel. Kötetében a mindennapi élet gondjairól, örömeiről vall egyszerűen póztalanul. Újra erőre kapott. 1977-ben a Békés megyei Tanács gondozásában megjelent Hegyesi János válogatott írásainak kis kötetét *Miért jöttem el?* címmel. A kötet első részében „ A nép” címmel kilenc versét olvashatjuk, a második rész a szerző publicisztikai írásait tartalmazza 1935-1946-ig. A harmadik részben „ Tisztelt nemzetgyűlés” címmel az Ideiglenes Nemzetgyűlésen elhangzott szavait tartalmazza.

1985-ben jelent meg *Az utak őre* címmel újabb kötete, amely válogatott verseit, cikkeit, visszaemlékezéseit tartalmazza.

1990-ben kiadásra került a *Rögös utakon* című könyve, versek, prózai írások.

A fájdalom kiírása után elhalkult Hegyesi János lírája. Szókimondó, egyenes beszédű, ez jellemezte írásait.

Halála

Kilencvenkét éves korában 1992. március 14-én hunyt el Füzesgyarmaton. Halála után díszpolgárrá választották.

Lezárult egy bámulatra méltó paraszt ember élete és egy felettébb küzdelmes életpálya.

Emlékezete

1999-ben állították fel Mihály Gábor készítette Hegyesi János bronz mellszobrát a népi írók szoborparkjában Vésztő - Mágoron.

2004. január 01-től Füzesgyarmaton nevét viseli a Hegyesi János Városi Könyvtár.

2011. október 23-ától Füzesgyarmaton egy utca is viseli Hegyesi János költő emlékét – Hegyesi János utca.